

KONFERENCJA REKTORÓW UNIwersYTETÓW POLSKICH

Uniwersytet Gdański
ul. Bażyńskiego 8, 80-309 Gdańsk
Przewodniczący: prof. dr hab. Piotr Stepnowski

UCHWAŁA NR 431

KONFERENCJI REKTORÓW UNIwersYTETÓW POLSKICH

z dnia 13 marca 2026 r.

w sprawie w sprawie niedopuszczalnych praktyk w obszarze szkolnictwa wyższego

Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich wyraża głębokie zaniepokojenie kolejnymi przypadkami funkcjonowania tzw. „fabryk dyplomów”, czyli podmiotów oferujących odpłatnie łatwe do uzyskania dyplomy ukończenia studiów, które jedynie pozornie poświadczają osiągnięcie efektów uczenia się wymaganych na określonych poziomach kształcenia. Szczególnie niepokojące są sytuacje, w których prowadzenie kierunków studiów odbywa się mimo negatywnej oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także przypadki masowej rekrutacji – liczonej w tysiącach kandydatów – przy braku odpowiedniej kadry akademickiej oraz infrastruktury niezbędnej do zapewnienia właściwej jakości kształcenia.

Równoległe z rosnącą skalą nadużyć instytucjonalnych obserwujemy coraz śmielsze działania podmiotów komercyjnych oferujących pisanie na zlecenie prac dyplomowych, rozpraw doktorskich, publikacji naukowych oraz innych tekstów zaliczeniowych. Proceder ten godzi w fundamenty rzetelności akademickiej, podważa sens systemu weryfikacji kwalifikacji oraz prowadzi do deprecjacji wartości dyplomu i stopni naukowych. Tego rodzaju działalność nie jest „usługą edukacyjną” – jest świadomym współudziałem w oszustwie i powinna być jednoznacznie kwalifikowana jako rażące naruszenie prawa.

Osoby podejmujące studia w jakiegokolwiek uczelni w Polsce mają prawo oczekiwać, że oferowane im kierunki kształcenia spełniają obowiązujące standardy, a uzyskany dyplom stanowi rzeczywiste potwierdzenie zdobytych kompetencji. Odpowiedzialność za zapewnienie takiego stanu rzeczy spoczywa zarówno na państwie, jak i na całym środowisku akademickim. Nie można zaakceptować funkcjonowania podmiotów, które w sposób systemowy obchodzą przepisy, wykorzystują luki prawne lub świadomie ignorują negatywne oceny jakości kształcenia.

W związku z powyższym Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich apeluje do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o pilne i zdecydowane działania obejmujące:

- konsekwentne egzekwowanie już istniejących mechanizmów nadzoru i sankcji wobec podmiotów naruszających przepisy prawa,
- wzmocnienie uprawnień kontrolnych i przyspieszenie procedur zamykania kierunków oraz uczelni niespełniających wymogów jakościowych,
- podjęcie inicjatyw legislacyjnych umożliwiających skuteczniejsze przeciwdziałanie działalności polegającej na odpłatnym pisaniu prac dyplomowych, rozpraw doktorskich i publikacji naukowych.

Jednocześnie wzywamy właściwe organy państwa do traktowania działalności pseudoszkół oraz podmiotów oferujących nieetyczne „usługi akademickie” jako czynów o wysokiej szkodliwości społecznej. W naszej ocenie zjawisko to powinno być przedmiotem stanowczych działań organów ścigania, w tym prokuratury, wszędzie tam, gdzie zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa.

Odium wywoływane przez tego rodzaju proceder stanowi coraz poważniejsze zagrożenie dla wiarygodności całego systemu szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce. Obrona jakości kształcenia, rzetelności badań oraz zaufania publicznego do instytucji akademickich jest naszym wspólnym obowiązkiem i wymaga zdecydowanej, skoordynowanej reakcji państwa oraz środowiska akademickiego.

prof. dr hab. Piotr Stepnowski
Przewodniczący
Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich
Rektor Uniwersytetu Gdańskiego